

Guía Docente				
Datos Identificativos				2019/20
Asignatura (*)	Farmacoloxía	Código	750G02009	
Titulación	Grao en Podoloxía			
Descriptoros				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Formación básica	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	Núñez Fernández, Lucia	Correo electrónico	lucia.nunez@udc.es	
Profesorado	Núñez Fernández, Lucia	Correo electrónico	lucia.nunez@udc.es	
Web	moodle.udc.es			
Descrición xeral	A Farmacoloxía é a ciencia biolóxica que estuda as accións e propiedades dos fármacos nos organismos. Podemos definir fármaco como toda sustancia química utilizada no tratamento, a curación, a prevención ou o diagnóstico dunha enfermidade, ou para evitar a aparición dun proceso fisiolóxico non desexado. Os principais contidos da materia son: Introdución á farmacoloxía e á lexislación vixente. Uso Racional do medicamento. Farmacoeconomía. Principios xerais de acción de fármacos: farmacocinética (Vías de administración de medicamentos). Principios xerais de acción de fármacos: farmacodinámica (Acción e efectos). Factores fisiolóxicos e patolóxicos que condicionan a resposta aos fármacos. Deseño de fármacos e desenvolvemento de medicamentos. Reaccións adversas aos medicamentos. Estudos de toxicidade. Interacción de fármacos. Introdución á Farmacoloxía clínica (Produtos naturais, descrición grupos farmacolóxicos e fármacos de uso habitual, indicacións e contraindicaciónes).			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A7	Coñecer e aplicar os principios de farmacocinética e farmacodinámica. Acción, efectos, reaccións adversas e interaccións farmacolóxicas. Descrición dos distintos grupos farmacolóxicos. Fármacos de uso habitual, indicacións e contraindicacións. Deseño de fármacos e desenvolvemento de medicamentos. Receitas. Estudos de toxicidade. Produtos naturais de utilización terapéutica. Vías de administración de medicamentos.
A26	Coñecer e utilizar as técnicas e tratamentos quiropodolóxicos e de administración de fármacos.
B1	Aprender a aprender.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B19	Capacidade de aplicar os coñecementos na práctica.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Coñecer o deseño dos fármacos e o desenvolvemento dos medicamentos. Coñecer a toxicidade dos fármacos. Coñecer o uso da receita.	A7	B1 B3	C1 C3 C4 C6 C8
Coñecer e aplicar os principios de farmacodinamia no uso e indicacións dos fármacos.	A7	B3 B19	C3 C6
Coñecer e aplicar os principios de farmacocinética no uso e indicacións dos fármacos. Coñecer as vías de administración de medicamentos.	A7 A26	B3 B19	C3 C6
Coñecer a acción, efectos, reaccións adversas e interaccións farmacolóxicas.	A7	B1 B3 B19	C6 C8
Coñecer e describir os distintos grupos farmacolóxicos. Fármacos de uso habitual, indicacións e contraindicacións. Coñecer os produtos naturais de utilización terapéutica.	A7	B1 B3 B19	C4 C6 C8

Contidos	
Temas	Subtemas
Introdución á Farmacoloxía e lexislación vixente.	1. Introdución á Farmacoloxía. 2. Lexislación vixente.
Uso racional do medicamento. Receita. Farmacoeconomía.	3. Desenvolvemento e comercialización dos medicamentos. 4. Prescrición e uso de medicamentos. Receita. 5. Uso racional de medicamentos. 6. Información e selección de medicamentos. 7. A avaliación económica da utilización de medicamentos. Tipos de estudos farmacoeconómicos.
Principios xerais de acción de fármacos: farmacocinética (Vías de administración de medicamentos).	8. Absorción de fármacos. 9. Distribución de fármacos. 10. Biotransformación de fármacos: Metabolismo e Eliminación.
Principios xerais de acción de fármacos: farmacodinámica (Acción e efectos).	11. Interaccións fármaco-receptor. 12. Mecanismos moleculares de acción.
Factores fisiolóxicos e patolóxicos que condicionan a resposta aos fármacos.	13. Factores fisiolóxicos que condicionan a resposta a fármacos. 14. Factores patolóxicos que condicionan a resposta a fármacos.
Deseño de fármacos e desenvolvemento de medicamentos. Reaccións adversas aos medicamentos. Estudos de toxicidade.	15. Reaccións adversas aos medicamentos. 16. Ensaio clínico controlado. 17. Farmacovixilancia.
Interaccións farmacolóxicas.	18. Interacción de fármacos. 19. Anamnesis farmacolóxica.
Introdución á Farmacoloxía clínica (Produtos naturais, descrición grupos farmacolóxicos e fármacos de uso habitual, indicacións e contraindicacións).	20. Produtos naturais de utilización terapéutica. 21. Descrición dos distintos grupos farmacolóxicos. 22. Fármacos de uso habitual, indicacións e contraindicacións.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A7 A26 B1 C3 C6 C8	20	50	70

Obradoiro	A7 A26 B1 B3 B19 C1 C3 C4 C6 C8	20	42	62
Proba de resposta múltiple	A7 A26 B3 B19 C6 C8	2	12	14
Atención personalizada		4	0	4
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición oral e con medios audiovisuais dos temas que compoñen o programa da materia.
Obradoiro	Sesións sobre os temas expostos na sesión maxistral co fin de aclarar puntos craves e/ou dúbidas dos alumnos. Combinaranse diversas metodoloxías/probas (exposicións, simulacións, debates, solución de problemas, prácticas guiadas, casos clínicos, etc) a través do que o alumnado desenvolve tarefas eminentemente prácticas sobre un tema específico, co apoio e supervisión do profesorado
Proba de resposta múltiple	50 preguntas con 5 respostas das cales só unha é correcta. Non se aplica factor de corrección polas respostas non acertadas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Obradoiro	Durante as sesións maxistrais poderase interromper ao profesor para expor as dúbidas que xurdan. Posteriormente e vía correo electrónico tamén se poden expor dúbidas sobre os temas expostos en clase. Durante os talleres realizarase atención personalizada para resolver as dúbidas e problemas que lle xurdan ao alumno.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba de resposta múltiple	A7 A26 B3 B19 C6 C8	O alumno deberá realizar unha proba de 50 preguntas (45 dos temas vistos nas clases maxistrais e 5 do traballo realizado nos obradoiros) tipo test con resposta múltiple, unha correcta de entre 5 posibles. Non puntúa negativo. O aprobado (5) estará no 70% das respostas correctas, é dicir, o número de respostas correctas para aprobar é de 35. É necesario obter un aprobado no exame para poder aprobar a materia. As respostas serán evaluadas unicamente na plantilla de respostas do examen.	75
Obradoiro	A7 A26 B1 B3 B19 C1 C3 C4 C6 C8	Avaliarase en función da asistencia e a participación do alumno nas actividades a realizar nos seminarios. Na proba de opción múltiple, incluírase 5 preguntas da materia que se vexan nos obradoiros.	25

Observacións avaliación

O sistema de cualificacións expresarase mediante cualificación numérica de acordo co establecido no art. 5 do Real Decreto 1125/2003 de 5 de setembro (BOE 18 de setembro), polo que se establece o sistema europeo de créditos e o sistema de cualificacións nas titulacións universitarias de carácter oficial e validez en todo o territorio nacional

Sistema de cualificacións:

0-4.9=Suspenso

5-6.9=Aprobado

7-8.9=Notable

9-10=Sobresaliente

9-10 Matrícula de Honra (Graciable)

Outorgarase Matrícula de Honra Graciable, ao alumno coa maior puntuación global sempre que sexa maior de 9. No caso de que o número de matrículas que se poidan outorgar sexa menor que o número de alumnos coa maior puntuación global, outorgarase matrícula de honra a aqueles alumnos coa maior nota no exame. Se continua sendo menor o número de matrículas de honra que se poden outorgar terase en conta a nota dos talleres nos que se realizaban presentacións orais.

Alumnos con matrícula a tempo parcial (deben mandar e-mail ao profesor indicando a súa situación ao principio do curso): poden presentar dispensa académica e a avaliación dos talleres realizarase pola entrega dos exercicios expostos en cada taller na plataforma moodle. A avaliación da proba de resposta múltiple realizarase seguindo as indicacións desta guía.

Alumnos con segunda matrícula e posteriores (deben mandar e-mail ao profesor indicando a súa situación ao principio do curso): a avaliación dos talleres manterase da matrícula anterior. Poderase subir a nota volvendo realizar os exercicios expostos nos talleres nesa matrícula. A avaliación da proba de resposta múltiple realizarase seguindo as indicacións desta guía.

Considerarase non presentado: aquel alumno que entregue menos do 50% dos exercicios expostos no taller e non asista ao exame final.

Fontes de información

Bibliografía básica

1. Rang HP, Dale MM, Ritter JM, Flower RJ. Farmacología. 7ª ed. Madrid: Elsevier, 2012. 2. Flórez J. Farmacología Humana. 5ª ed. Barcelona: Masson, 2008. 3. Lorenzo-Velázquez B, Lorenzo Fernández P. Farmacología básica y clínica. 18ª ed. Madrid: Médica Panamericana, 2013. 4. Goodman y Gillman. Las bases farmacológicas de la terapéutica. 11 edición. Editorial Panamericana, 2006. 5. Martindale JFK. The extra Pharmacopoeia. The Pharmaceutical Press. 31 edición. 1996.

Bibliografía complementaria

1. Gómez Ortiz, Santiago y Gómez Facundo, Santiago. Guía farmacológica de utilización en podología. Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos. Barcelona: Nexus Médica Editores S.L. 2015. 2. J. Ignacio de Ahumada Vázquez, M.ª Luisa Santana Falcón, José S. Serrano Molina. Ignacio de. Farmacología práctica para las diplomaturas en ciencias de la salud: (enfermería, fisioterapia, podología): con autoevaluación. Madrid: Díaz de Santos, 2002.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía humana xeral/750G02001

Fisioloxía xeral/750G02003

Fisioloxía de sistemas/750G02004

Patoloxía xeral/750G02008

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Na entrega de traballos recoméndase aos alumnos que presenten documentos en papel, preferentemente reciclados, impresos en ambos os lados e que non empreguen plásticos para a entrega de varias follas, mellor documentos grapados. Os alumnos deben estar claros que a aplicación da normativa da UDC sobre as situacións de plaxio será revisada polo profesorado.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías